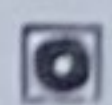
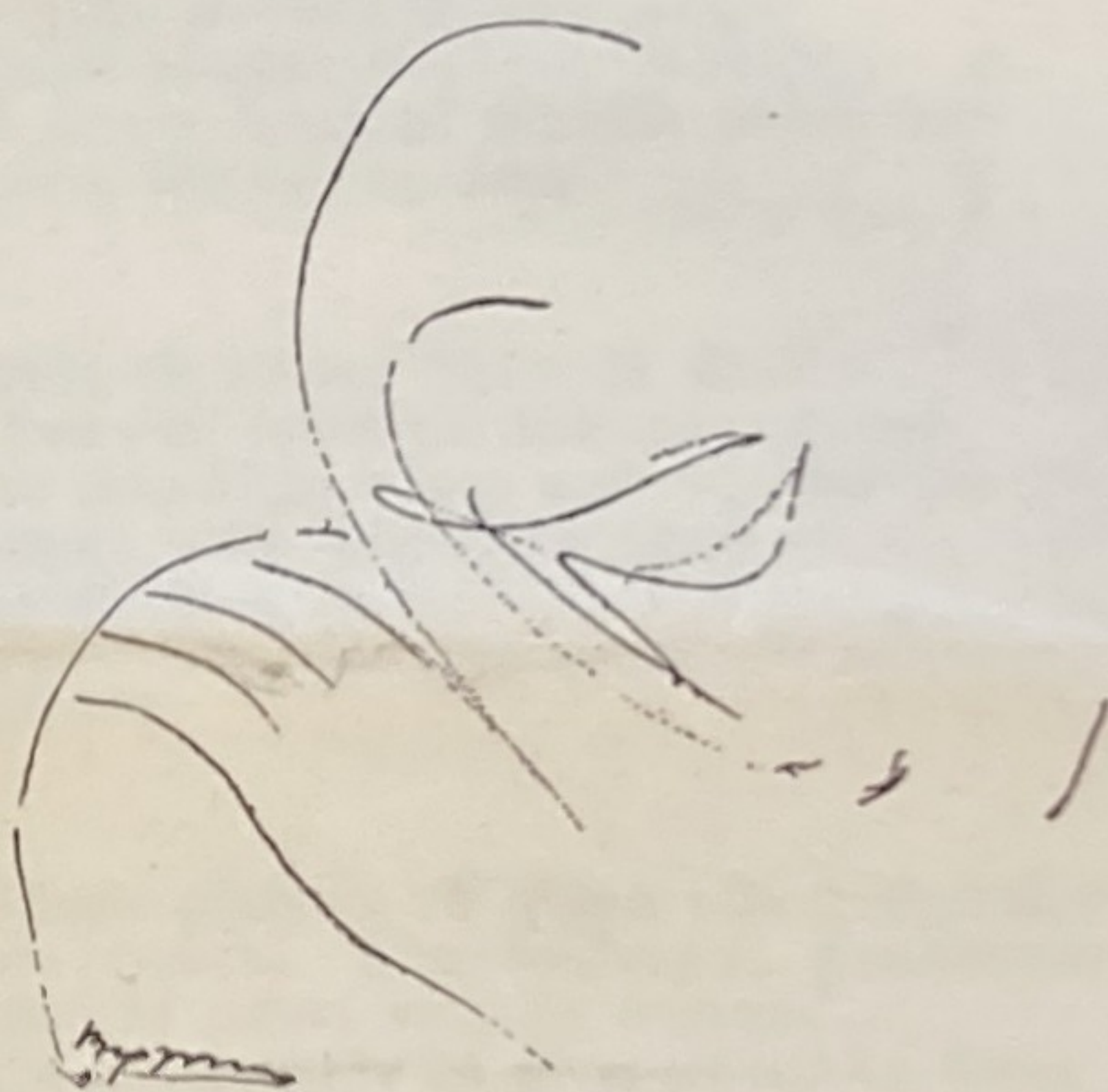

Οἱ καλεσμένοι μας τοῦ Πάσχα

Πέντε ποιήματα τοῦ Ἰάσ. Δεπούνη

Ἐκδότης τὸ Ἑλιοστάσιο

Ἀθήνα 1958

Θ' Ἐπιτάφιος Θρῆνος

(Ἀπ' τὴν ἀνατολὴν ὡς τὸ βασίλειμα τοῦ ἡλίου)

Θρηνῆστε,
γιὰ τὸν ἐπιτάφιο ποὺ περνᾷ στοὺς δρόμους.
Θρηνῆστε,
γιὰ τὸ ματωμένο Νυμφίο τῆς Ἀνοιξης.
Θρηνῆστε,
μ' αὐτὸ τὸ δάκρυ ποὺ μεγαλώνει στὴν καρδιά.
Θρηνῆστε τον!
Θρηνῆστε,
γιὰ τὸ νεκρὸ θεὸ τῶν 33 χρόνων.
Θρηνῆστε μ' ἓνα ἀκόμη δάκρυ.
Θρηνῆστε μ' ἓναν ἀκόμη θρῆνο.
Θρηνῆστε γιὰ τὸν κοινὸ νεκρὸ μας ...
(Χιλιάδες ἄγνωστα πράγματα χιλιάδες
πεθαίνουν κάθε μέρα στὴν ψυχὴ μας).
Θρηνῆστε,
γι' αὐτὸ ποὺ χάνεται ὁλοένα ἀπ' τὴ ζωὴ μας.
Θρηνῆστε γιὰ κάτι ἀκόμη πιὸ βαθὺ ποὺ φεύγει.
Καὶ πιὸ πολύ,
θρηνῆστε,
γιὰ τὸ θρῆνο τῆς γλυκειᾶς ζωῆς,
ἐμπρὸς σ' αὐτὸ τὸν ἀτελεύτητο,
Ἐμπρὸς σ' ἐτοῦτο τὸν ἀδέσποτο, θρηνῆστε, θάνατο.
Θρηνῆστε,
ὁ ἐπιτάφιος περνᾷ στοὺς λυπημένους δρόμους.

Μέρα συγκομιδῆς τοῦ πόνου

(Μεσημέρι πιά. Ὅλα κουρασμένα γύρω καὶ βαθὺ σκοτάδι)

Ἡ ἴδια λυπημένη Ἀνοιξη στὸ λόφο.

Ἡ ἴδια ματωμένη Σταύρωση,
ποῦχει τελειώσει (αἰῶνες τώρα) ἀπ' τὸ πρωί!

Μετά,
τρεῖς ξύλινοι σταυροὶ
ὁλομόναχοι
καὶ ἴσοι
στὴν κοσμογονικὴ Σιωπῇ.

Μὲς στὴ Σιωπῇ πιὸ σιωπηλὸ
τὸ ἴδιο κλάμα ποὺ ἐπιμένει.
Τὸ ἴδιο μίσος τῶν Ρωμαίων.
Τὰ ἴδια πάντα πλήθη φοβισμένα,
νὰ κλείνονται μὲς στὴν τεφρὴ τους πόλη...

Ὅλα κλεισμένα, ἴδια, σιωπηλά, νὰ ἱστοροῦν
τὸ παγερὸ φιλὶ τῆς προδοσίας.

Ὅλα κλεισμένα, ἴδια, χτές καὶ σήμερα, ἴδια
σ' αὐτὴ τὴν νέα συγκομιδῇ τοῦ πόνου.

Ἡ ἴδια λυπημένη Ἀνοιξη στὸ λόφο.

Ἡ ἴδια ματωμένη Σταύρωση ποῦλγει τελειώσει
γιὰ ν' ἀναστηθεῖ ἡ Χαρά!

Οἱ καλεσμένοι μας τοῦ Πάσχα

(*Ἀνοιξη. Τὸ σπίτι μας. Κι' ἓνα πρᾶο περιβόλι*)

Οἱ κουβέντες τους εἶχαν, ἀπὸ τότε, τὴ γεύση τῆς ραδιενέργειας.

Ἕνας ἕνας θάρχόταν οἱ καλεσμένοι τοῦ σπιτιοῦ μας ἀπὸ τὸ περιβόλι, πρῶτα, ποὺ οἱ μυγδαλιές καλοκλαδεμένες φωτίζονταν κι' οἱ ὁμορφες περιπλοκάδες. Πρῶτ', μὲ τὰ λουλούδια του ὅλα σὲ θεία τάξη, ἀπὸ τὸ ἐπιδέξιο χέρι τοῦ ἀναστημένου νοικοκύρη (τοῦ μήνα Ἀπρίλη, μὲ τ' ἀναστημένο πρῶτο χῶμα).

Κι' ὅμως κάποια σημάδια πυρκαγιᾶς κι' ἐρείπια ἀκόμη καὶ τὰ μπαλσαμωμένα χελιδόνια νὰ θυμίζουν πετάγματα. Ἀνείπωτα ὕψη. Φωνές χαμόγελα τοῦ ἀγέρα...

Ὅλα σὰν ἓνα πρᾶο, λησμονημένο σύμπαν...

Ὅλα μὲ τὴν ἀξήγητη ὀδύνη τῶν πρώτων καλεσμένων, ὕστερα ἀπὸ τὸ βαρὺ χειμῶνα τοῦ σπιτιοῦ μας.

Ὅλα μ' αὐτὴ τὴ μακρινὴ ἀνάμνηση τῆς εὐτυχίας του.

Γιατὶ σ' αὐτό, πολλὰ σ' αὐτό, χαθήκαν, πᾶνε...

Ὁ καθένας θὰ τ' ἀκούσει τώρα στὴν ψυχὴ του!

Ἕνας ἕνας φτάναν οἱ καλεσμένοι τῆς Λαμπρῆς.

Εἶχαμε συνηθίσει, βέβαια, στοὺς νεκρούς, ἢ, στοὺς ἀναστημένους. Οἱ καλεσμένοι τοῦ σπιτιοῦ μας, τὰ τελευταῖα χρόνια, εἶτανε σκέτο χῶμα. Κι' ἄλλοι μέναν στὸν κῆπο μας, ἄλλοι μπαίναν στὸ σπίτι νὰ κυνηγήσουν τὶς σκιές τους, πολλοὶ τους δείχναν φαντάσματα, ἕνας τους ἔλεγε «εἶμαι δὲν εἶμαι» «ὕπάρχω δὲν ὕπάρχω», κι' ἔτσι, ὕψωνε τὸ κερί τοῦ Πάσχα γιὰ νὰ κάψει τὴν ψυχὴ του· κι' ἄλλος ἐζοῦσε τὸ μέλλον του (μαζί μας, ἐκειμέσα), μέλλον μετὰ ἀπὸ χιλιάδες χρόνια. Ἀρρωστοί, ἴσως, ὅλοι τους ἀπὸ τὴν ἐποχὴ. Μαστιγωμένοι. Νεῦρα καὶ πρόσωπα σπασμένα ἀπὸ τὴ μοναξιά. Ὅλοι τους κόκκινη ἄμμος καὶ διψασμένη ἔρημος. Εἶχαν πολὺ στὰ λόγια τους τὴ γεύση ἀπὸ τὸ δικό μας θάνατο...

Ὁ καθένας θὰ τ' ἀκούσει τώρα στὴν ψυχὴ του!

Ἕνας ἕνας καθόταν οἱ καλεσμένοι γύρω στὸ γιορτινὸ τραπέζι τῆς Λαμπρῆς. Μὲ τὰ κόκκινα, στίς συντριμμένες παλάμες τους, αὐγά, σύμβολα τῆς δημιουργίας: «Ἀνέστη!»

Τίποτε τὸ ἐφιαλτικὸ : «Χριστὸς Ἀνέστη!»

Ὅμως, ὀλόκληρο τὸ νόημά του τοὺς βαραίνει.

Οἱ καλεσμένοι τοῦ σπιτιοῦ μας «Χριστός».

Δὲν εἶτανε νεκροὶ «Ἀνέστη».

Δὲν εἶτανε φαντάσματα τοῦ αἵωνα μας.

Οὔτε σπάνιες (ἀτομικὲς) ἢ πολύτιμες σκιές του.

Οὔτε ἡ σκοτεινὴ ὑποψία τῆς βόμβας κοβαλτίου.

Ἐφερναν ἴχνη ἀνθρώπου...

Αὐτὸ τὸ νόημα μόνο :

«Χριστὸς Ἀνέστη!»

Ποτέ πρὶν . . .

(Εἶναι Μεσονύχτι. Σαβατόβραδο τοῦ Πάσχα)

Ποτέ πρὶν δὲν ἀκούστηκαν οἱ θεῖες καμπάνες νὰ χτυποῦν,
γι' αὐτοὺς ποὺ λείπουν.
Ποτέ πρὶν δὲν ἄναψαν οἱ γιορτινὲς λαμπάδες τῆς Λαμπρῆς,
γι' αὐτοὺς ποὺ γιὰ πάντα λείπουν.
Ποτέ πρὶν, σὰν ἀπόψε, δὲν κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νεῖκος,
γι' αὐτοὺς ποὺ λείπουν, ἀποδημητές, στὴ χώρα τοῦ πολέμου!

Ποτέ πρὶν!... Αὐτοὶ τὴν ἄρμονία δίνουν στὶς καμπάνες.
Ἀνάβουν τὶς λαμπάδες τῆς Λαμπρῆς. Νικοῦν τὸ θάνατο,
μὲ τὴν Αἰωνιότητά τους!

Τοὺς μένει ἀκόμα αὐτὸ τὸ πρόβλημα τῆς ὑπαρξῆς μας.
Γυρίζουν πολὺν καιρὸ σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία.
Ζητοῦν, ἀπόψε, μιὰ θέση στὸ τραπέζι τοῦ σπιτιοῦ μας.
Χωρὶς ὕπνο, γιὰ νὰ τοὺς πεῖς νεκροὺς—τυλίγοντας
τὴν κλωστή τοῦ κεριοῦ στὰ δάχτυλά τους,
ψάχνουν νὰ βροῦν τὴν πόρτα μας,
ψάχνουν νὰ βροῦν ἀγνὴ τὴ θύμησή τους,
σ' ὅλων μας τὴ μνήμη!

Κάθονται στὸ τραπέζι τοῦ δείπνου μας, θλιμμένοι,
σὰν ἀνάμνηση ἀπὸ τόσα χρώματα πλημμυρισμένα.
Ὡραῖοι σὰν τὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελίου.
Σὰ μιὰ κραυγὴ χαρᾶς

Χριστὸς Ἀνέστη!

Κι αὐτὲς οἱ θεῖες καμπάνες
εἶναι τὰ λόγια τους.
Κι αὐτὲς οἱ κόκκινες λαμπάδες
εἶναι τὸ βλέμμα τους.
Κι αὐτὴ ἡ λεπτὴ κλωστή στὰ δάχτυλά τους
εἶναι ἡ ζωὴ μας. Ὅλοι, νεκροὶ καὶ ζωντανοί,
γύρω στὸ γιορτινὸ τραπέζι τῆς Λαμπρῆς. Στὴν
κεφαλὴ τοῦ τραπεζιοῦ,

Ὁ
Ἀναστὰς Χριστὸς!

Μᾶς μένει ἀκόμα αὐτὸ τὸ πρόβλημα τῆς ὑπαρξῆς μας!
Τὸ δείπνο μας πῆρε ἄλλο νόημα, καθὼς
ἐμπαινε στὰ πληγωμένα βλέφαρα τὸ φῶς
τοῦ θείου τοῦ λόγου.
Κι ἡ μέρα προμηνόυσε ἓνα στρωμένο τραπέζι,
γιὰ τὴ δικαιοσύνη.
Ἕνα ἡσυχὸ σπίτι σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία,
καμωμένο ἀπὸ ἀγάπη.

Κ' ἡ μέρα προμηνόυσε χίλια διαμάντια στὶς καρδιές,
νὰ θυμίζουν τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Εὐαγγελισμός με τοὺς ἀνθρώπους

(Μεγάλο δωμάτιο εἰκόνας Εὐαγγελισμοῦ)

Μαρία,
αὐτὲς τίς μέρες δὲ σ' ἀναγνωρίζω πιά.

Σοφὸ κι' ὀλόλιγνο, Μαρία, τὸ κορμί σου.
Διάφανο σῶμα μ' ἀκατανίκητη ἔλξη.
Εἶδωλο παρθένας δεκοχτῶ χρονῶ
κι' ὅλοι μας γύρω σου ἐρωτευμένοι.

Δὲν ἄντεξε κανεῖς μας στὸ πάθος ποὺ γεννάει
τὸ μεθυσμένο μέσα στὴν ἀγνότητά του κορμί
κι' ὅταν μάλιστα φέρνει γλυκὲς πνοὲς ἢ Ἄνοιξη
κι' ὅταν κάποιο στὰ μάτια ὄνειρικό σημάδι φανερώνει
τὴ μυστική μελαγχολία τῆς ψυχῆς σου.

Μαρία,
γύρω, κοντά σου αὐτὲς τίς μέρες ἄλλο δὲ βλέπω
ἀπὸ τ' ἀνήσυχο, τὸ ἔνα—κι' ὅμως μὲ ἀμέτρητη ὀδύνη
ἀπὸ τὸ ἔνα—κι' ὅμως μυριάδες χέρια ποὺ σὰν ἄστρα
κινοῦνται κι' οἱ παλάμες τους αἰφνίδιες λάμπεις
συνταιριάζουν σὲ ὀλόφωτο ἥλιο —
τὸ ἄσπρο λουλούδι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ σου
γιὰ νὰ στὸ προσφέρουν !

Μαρία,
ὁ οὐρανὸς ποὺ ἀγγιλίζουν σήμερα τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων
δὲν ξέρει πιά νὰ σκοτεινιάζει. Ἐξαρθρώνεται. Διαλύεται
σὰν μηχανή· κι' ἄδειος δὲ μένει πιά, θὰ σπάσει...
Τὸ ἄσπρο λουλούδι ποὺ κρατοῦν θὰ γίνει μέταλλο, ἴσως
κι' ἡ παλιά φωνή, τῶν παιδικῶν μας χρόνων ἢ γλυκεῖα φωνή
«Χ α ἰ ρ ε Κ ε χ α ρ ι τ ω μ ἔ ν η »
ἀποχωρίζεται γιὰ πάντα τέτιον οὐρανὸ κι' ἄλλη φωνή
βαθιά καὶ ταραγμένη ἐξηγεῖ τὸν Εὐαγγελισμό σου :

«Ἀγώνας ἐνάντια στὸν κοινὸ ἐχθρό μας, τὸν κατακτητὴ !
Ἀγώνας ἐνάντια στὸ χρόνο ποὺ μπῆκε στὴν ψυχὴ μας,
γιὰ νὰ σπείρει τὴ φοβερὴ αἰωνιότητά του.
Ἀγώνας ἐνάντια στὴν αἰωνιότητα τοῦ Χρόνου,
μὲ τὴν αἰωνιότητα τοῦ Ἀνθρώπου !»

Μαρία,
πιστεύω τὸ καταλαβαίνεις.
Ὁ κρυφὸς κι' αἰώνιος ἔρωτάς μου μὲ παρασέρνει
καθὼς σὲ βλέπω σκυμμένη, Μαρία, ν' ἀκοῦς πῶς φτιάχνει
τὴν ψυχὴ του μέσα στὸ λουλουδένιο σῶμα σου
ὁ ἀὐριανὸς θεός !

ΙΑΣ. ΔΕΠΟΥΝΤΗ

ΕΡΓΑ ΤΥΠΩΜΕΝΑ

Α'. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

- 1946 ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, Έκδόσεις 'Α. Ματσάγκα.
'Αθήνα.
- 1951 ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, Έκδότης τὸ 'Ηλιοστάσιο.
(Β' Έκδοση—'Οριστική μορφή).
Κέρκυρα.
- 1952 Ο ΛΟΦΟΣ, Έκδοτης τὸ 'Ηλιοστάσιο.
Κέρκυρα.
- 1954 ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, Έκδότης τὸ 'Ηλιοστάσιο.
(Β' Μέρος—Τὸ ναυάγιο τῆς 'Ομίχλης).
Κέρκυρα.

Β'. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ

- 1949 Ο ΟΡΓΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ τοῦ Benjamin Fondane.
Τίτλος στὰ γαλλικά: Colère de la vision.
'Εκδόσεις «Φιλολογικά Χρονικά».
'Αθήνα.

1045
1960

